

หน้าที่ ๒๐

วิธีการแปลคุณนาม

วิธีใช้คุณนาม

สาระสำคัญที่ควรทราบเกี่ยวกับคุณนาม

๑. คัพท์ที่ใช้เป็นคุณนามได้

๒. การประกอบรูปคุณนาม

๓. วิธีเรียงคุณนาม

๔. การแปลคุณนาม

คุณนามคือคำขยายนามที่แสดงถึงลักษณะ อากาาร คุณสมบัติ ของนาม
นามว่า สูง ต่ำ ดำ ขาว ดี เลว โง่ ฉลาด นุ่ม แข็ง มีสัญชาติใด มี
ภูมิลำเนาอยู่ที่ไหน มีคุณธรรมอย่างไร มีทรัพย์สินมากน้อยแค่ไหน

คุณนามจะไม่กำจัดเป็นลึงค์ใดลึงค์หนึ่งเหมือนค่านาม แต่จะเปลี่ยลึงค์ วจนะ วิภัตติไปตามนามที่ขยาย ในการแจกวิภัตติบทคุณนาม ถ้าคุณนามนั้นมีการันต์เดียวกันกับนามนามที่จะขยายก็จะแจกแบบเดียวกัน

แต่หากคุณนามมีการันต์ต่างกับนามนามก็จะแจกวิภัตติตามแบบแจกของนามที่มีการันต์เสมอกัน (การันต์เหมือนนามตัวไหนในแบบแจก ๑๓ การันต์ให้แจกตามแบบนั้นในลึงค์เดียวกัน) แต่ต้องเป็นลึงค์เดียวกันกับนามที่ขยาย

บทคุณนามเมื่อขยายนามนามบทใดต้องประกอบรูปให้มี ลิงค์ วจนะ
วิภัตติเหมือนกับนามนามบทนั้นและแจกตามแบบการันต์ในลิงค์นั้น ๆ
บทคุณนามไม่ว่ามีลิงค์ วจนะ วิภัตติใดก็ตามมีชื่อเรียกทางไวยากรณ์
อีกอย่างหนึ่งว่า “วิเสสนะ” (บทที่ทำให้นามนามพิเศษแตกต่างจากนาม
นามบทอื่น)

บทคุณนามแบ่งออกเป็น ๓ ชั้น

๑. ปกติ แสดงคุณสมบัติของนามนามอย่างธรรมดา
๒. วิเสส แสดงคุณสมบัติของนามนามยิ่งหรือหย่อนกว่าธรรมดา
๓. อติวิเสส แสดงคุณสมบัติของนามนามถึงขั้นสูงสุด

วิธีสังเกตบทความชั้นปกติ

- ภาษาบาลีไม่มีปัจจัยตัดทิตใดต่อท้าย (ตร, ตม, อียิสฺสก, อีย, อฏฺฐ)
- ไม่อุปสรรคหน้า (อติ, อติวีย)
- คำแปลภาษาไทยไม่คำว่า ยิ่ง, กว่า, เกิน, ล่วง, ที่สุด, เกินเปรียบ

วิธีสังเกตบทความชั้นวิเศษ

- ภาษาบาลีมี ตร, อีย, อียิสฺสก ปัจจัยในตัดทิตต่อท้าย
- มีอุปสรรค ๑ ตัว คือ อติ (ยิ่ง, เกิน, ล่วง) นำหน้าศัพท์นั้น
- คำแปลภาษาไทยมีคำว่า ยิ่ง, กว่า, เกิน, ล่วง ต่อท้ายคำพูดนั้น

วิธีสังเกตบทความชั้นอติวิเสส

- ภาษาบาลีมี ตม, อัญญู ปัจจัยในศัพท์ต่อศัพท์นั้น
- มี อติวิย ศัพท์นำหน้าศัพท์นั้น
- คำแปลภาษาไทยมีคำว่า ที่สุด, เกินเปรียบต่อท้ายคำพูดนั้น

ศัพท์ที่ใช้เป็นบทคุณนามได้

๑.คุณนามแท้ เช่น

พหู ชนา

อโป สโต

นิจ กุล

อุจ ปิจ

มหลโก เสฏฐิ

ปิโย ชโน

ขุทโก ปโต

ครุโก ภาโร

อ.ชน ท. มาก

อ.สัตร์ อันน้อย

อ.ตระกูล อันต่ำ

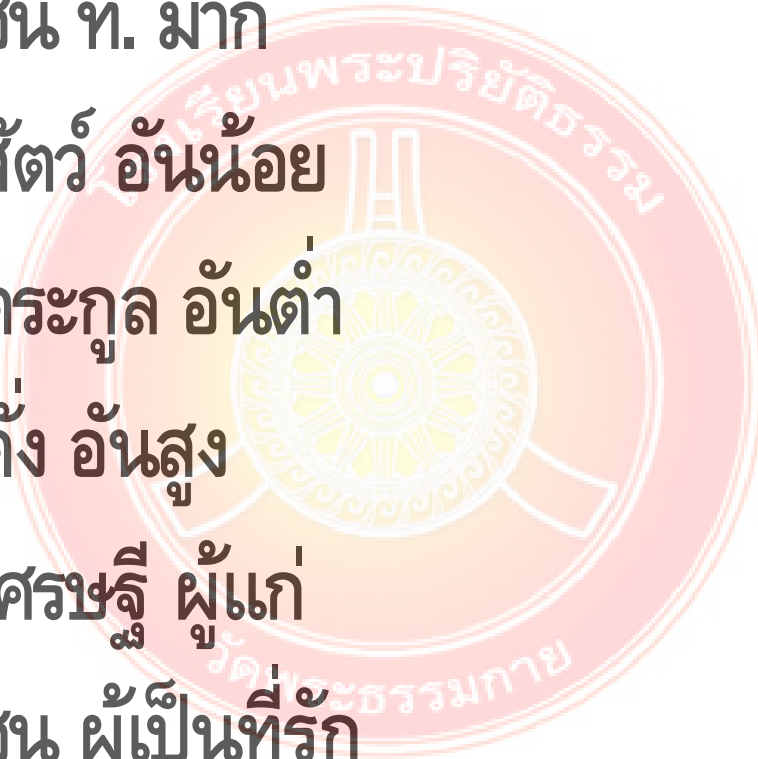
อ.ตั้ง อันสูง

อ.เศรษฐิ ผู้แก่

อ.ชน ผู้เป็นที่รัก

อ.บาตร อันเล็ก

อ.ภาวะ อันหนัก

๒.คุณนามผสม (๓ กลุ่ม)

(๑)นามกิตก์ เช่น

สาวตฤทิวาสี เสฏฐิ

อ.เศรษฐิ **ผู้อยู่ในเมืองสาวตฤทิวาสี**

ภตตทายโก อุปาสโก

อ.อุปาสก **ผู้ถวายซึ่งภัต**

(๒)สมาส เช่น

อุจจันจ ฉาน

อ.ที่ **ตั้งสูงตั้งต่ำ**

มหาปณโญ ราชา

อ.พระราช **ผู้มีปัญญามาก**

(๓)ตัดทิต เช่น

ธมมิโก อมจโจ

อ.อำมาตย์ **ผู้ตั้งอยู่ในธรรม**

กุกุมพิโก วาณิไซ

อ.พ่อค้า **ผู้มีทรัพย์**

๔.ปกติสังขยา ๑-๙๘ เช่น

-เอโก-หนึ่ง

-เอกา-หนึ่ง

-เอกั-หนึ่ง

-เทว-สอง

-ตโย-สาม

-ติสุโส-สาม

-ตีณิ-สาม

-เอกสฎฐี-หกสิบเอ็ด

-ปญจนวตฺตติ-เก้าสิบห้า.

๕.กริยาภิกตที่แจกวรภตติไต้ (อนต, ตวณต, ตาวี, อนีย, ตพพ, มาน, ต ปัจจย) เช่น

-ธมม จรณโต เถโร

-อ.พระเถระ ผู้ประพฤติอยู่ ซึ่งธรรม

-ธมม จรณตี เทวี

-อ.พระเทวี ผู้ประพฤติอยู่ ซึ่งธรรม

-อุทเก อุปฺปชฺชนตฺ อุปฺปลํ

-อ.ดอกบัว อันเกิดขึ้นอยู่ในน้ำ

-วเน วิจรมาเน เนสาโท

-อ.นายพราน ผู้เที่ยวไปอยู่ในป่า

-นทียํ วิจรมานา นาคี

-อ.นางนาค ตัวเที่ยวไปอยู่ในน้ำ

-วิหารํ อาคโต ภิกขุ

-อ.ภิกษุ ผู้มาแล้ว สูวิหาร

-นครํ คตา ภิกขุณี

-อ.ภิกษุณี ผู้ไปแล้ว สูเมือง

-กรณียํ กมมํ

-อ.การงาน อันอันบุคคลพึงทำ

-ชาติตพฺโพ พฺโว

-อ.ชนม อันอันบุคคลพึงกิน

คุณนามแบ่งเป็น ๙ ประเภทตามลักษณะของนามดังนี้

๑) ภาทวาก	จำแนกประเภท
๒) วัฒนวาก	จำแนกสี
๓) รสวาก	จำแนกรส
๔) ผัสสวาก	จำแนกสัมผัส
๕) สันฐานวาก	ระบุขนาดรูปร่าง
๖) อิงคิตวาก	ระบุอาการ
๗) คณนาวาก	ระบุจำนวนและลำดับที่
๘) นิยมนามวาก	ระบุนามที่แน่นอน
๙) อนินยมนามวาก	ระบุนามที่ไม่แน่นอน

๑) ภาทวจาก คุณนามที่จำแนกประเภท

ปาโป ชโน

อ.ชน ผู้ชั่วช้า

ปณฺทีโต ปุริโส

อ.บุรุษ ผู้เป็นบัณฑิต

มฺุทโก ทารโก

อ.เด็ก ผู้อ่อน

มหลฺลโก ราชา

อ.พระราช ผู้แก่

เชฏฺโฐ เสฏฺฐิ

อ.เศรษฐี ผู้เจริญที่สุด

ยฺวา กุมารโ

อ.เด็ก ผู้เป็นหนุ่ม

ยฺวตี นารี

อ.หญิง ผู้เป็นสาว

โกคิ วาณิไซ

อ.พ่อค้า ผู้มีโภคทรัพย์

จณฺโตะ โจร

อ.โจร ผู้ดุร้าย

๒) วัฒนธรรมจาก คุณงามที่จำแนกสี

สพฺพเสโต หตฺถิ

รตฺโต กมฺพล

กณฺโห สบฺโป

สูกฺกํ ภาตฺตํ

นึลฺลํ อุปฺปลํ

กาฬิ ฌมฺโม

อ.ช้าง ตัวมีอวัยวะทั้งปวงขาว (ช้างเผือก)

อ.ผ้ากัมพล อันแดง

อ.งู อันดำ

อ.ข้าวสวย อันขาว

อ.ดอกบัว อันเขียว

อ.ธรรม อันดำ

๓)รสจาก คุณงามที่จำแนกรส

โลณํ สุปิ

อ.แกง อั้นเค็ม

อมฺพิลํ อมฺพผลํ

อ.ผลของมะม่วง อั้นเปรี้ยว

มธุโร ปุโว

อ.ขนม อั้นหวาน

ขาริกํ อุทกํ

อ.น้ำ อั้นกร่อย

๔)ผัสสจาก คุณงามที่จำแนกสัมผัส

สีตํ อุทกํ

อ.น้ำ อั้นเย็น

อุณฺโห อคฺคิ

อ.ไฟ อั้นร้อน

ปณฺโิต อาหาโร

อ.อาหาร อั้นประณีต

สุขุมาลํ วตฺถํ

อ.ผ้า อั้นละเอียด

๕) สัณฐานวาท คุณนามระบุงนาตรูปร่าง

มหนฺโต ปาสาทอ อ.ปราสาท อันใหญ่

ขุฑุฑกั ฌรํ อ.เรื่อน อันเล็ก

วภูโฏ ปตฺโต อ.บาตร อันกลม

คฺมฺภโร สาคโร อ.ทะเล อันลึก

นีโจ ปพฺพโต อ.ภูเขา อันต่ำ

อุจฺโจ รุกฺโข อ.ต้นไม้ อันสูง

ทีฆา รชฺชุ อ.เขือก อันยาว

รสฺสา วีถิ อ.ถนน อันสั้น

๖) อิงคิตวาจก คุณนามที่ระบุอาการ

ลหุโก กาโย อ.กาย อันเบา

ครุกัม ธนุ อ.ธนุ อันหนัก

ปิโย ครุ อ.ครุ ผู้เป็นที่รัก

มนาปี ธนัม อ.ทรัพย์ อันยังใจให้เอิบอาบ

๗) คณนาจาก คุณนามระบุจำนวนและลำดับที่

ตโย ชนา อ.ชน ท. สาม

ติสโส นาริโย อ.หญิง ท. สาม

ปฐโหม ปุริโส อ.บุรุษ ที่หนึ่ง

ทุติโย วาโร อ.วาระ ที่สอง

๘) นียมนามจาก คุณนามระบุนามที่แน่นอน

โส ปุริโส	อ.บุรุษ นั้น
เต สกุนา	อ.นก ท. เหล่านั้น
สา นารี	อ.หญิง นั้น
ตา อิตฺติโย	อ.หญิง ท. เหล่านั้น
อมุ คาโม	อ.หมู่บ้าน ไน้
อยํ ราชา	อ.พระราชา นี้, พระองค์นี้
เอโส เถโร	อ.พระเถระ นั้น, รูปนั้น
เอสา ภิกฺขุณี	อ.ภิกษุณี นั้น, รูปนั้น
เอตํ ปณฺณํ	อ.หนังสือ นั้น

๙)อนิยมนามจาก คุณนามที่ระบุนามที่ไม่แน่นอน

โย ฌมฺโม

อ.ธรรม ใด

อณฺโณ คาโม

อ.หมู่บ้าน อื่น

อณฺตุโร ปุริโส

อ.บุรุษ คนใดคนหนึ่ง

อณฺตุโม ภิกขุ

อ.ภิกษุ รูปใดรูปหนึ่ง

ปโร ปุตุโต

อ.บุตร อื่น

อปโร เสฏฺฐิ

อ.เศรษฐิ อื่นอีก

กตโร ครุ

อ.ครุ คนไหน

กตโม ราชา

อ.ราชา พระองค์ไหน

เอกฺโข ปุคฺคโล

อ.บุคคล บางคน

การประกอบรูปคุณนาม

๑.คุณนามที่เป็น อ การันต์

-ปุงลึงค์ แจกอย่าง ปุริส

-นปุงสกลึงค์ แจกอย่าง กุล

๒.คุณนามที่เป็น อา การันต์ แจกอย่าง กณฺญา (เปลี่ยน อ เป็น อา)

๓.คุณนามที่เป็น อิ การันต์

-ปุงลึงค์ แจกอย่าง มุณี

-อิตถीलึงค์ แจกอย่าง รตฺติ

-นปุงสกลึงค์ แจกอย่าง อฏฺฐิ

๔.คุณนามที่เป็น อี การันต์

-ปุงลึงค์ แจกอย่าง เสฏฐิ

-อิติลึงค์ แจกอย่าง นารี

-นปุงสกลึงค์ รัสสะ อี เป็น อี แล้วแจกอย่าง อฏฐิ

๕.คุณนามที่เป็น อุ การันต์

-ปุงลึงค์ แจกอย่าง ภิกขุ

-อิติลึงค์ แจกอย่าง ราชุ

-นปุงสกลึงค์ แจกอย่าง แจกอย่าง วัตถุ

๖.คุณนามที่เป็น อู การันต์

-ปุงลึงค์ แจกอย่าง วิมฺญู

-อิติลึงค์ แจกอย่าง วฐู

-ถ้าเป็นหนปุงสกลึงค์ รัสสะ อู เป็น อู แล้วแจกอย่าง วตฺถู

วิธีเรียงคุณนาม

๑. ตามปกติคุณนามขยายนามบทใดเรียงไว้หน้านามนามบทนั้น เช่น

-พหู ปุริสา

อ.บุรุษ ท. ผู้มาก

-พหู อิตถิโย

อ.หญิง ท. ผู้มาก

-พหุณี กุลานิ

อ.ตระกูล ท. อันมาก

-อุจโจ รุกโข

อ.ต้นไม้ อันสูง

-อุจจา กทลี

อ.ต้นกล้วย อันสูง

-อุจจํ โสปานํ

อ.บันได อันสูง

๒. คุณงามที่แสดงถึงยศ ตำแหน่ง ตระกูล ให้เรียงหลังบทที่ตน ขยาย เช่น

- สมเณ โคตโม อ.พระสมณะ ผู้โคดม
- สกโก เทวานมินุโท อ.ท้าวลักกะ ผู้เป็นจอมแห่งเทพ
- วิสาชา มหาอุบาสิกา อ.นางวิสาชา ผู้มหาอุบาสิกา
- ปเสนทิ โกสโล อ.เจ้าปเสนทิ ผู้เป็นใหญ่ในเมืองโกศล

๓.คุณสมบัติของนามนามที่ไม่ได้มีมาแต่เดิม เกิดขึ้นภายหลังให้
เรียงไว้หลังนามนามตามลำดับการเกิดขึ้น เช่น

บาลี : **เอโก** เถโร ฌมฺมํ สุณฺหโต อรหฺตฺตํ ปาปฺุณฺติวาทา **ชีนาสโว**
อรณฺญํ คโต **เอกโก** อหฺุตฺติโย อสหาโย ตสฺมึ อรณฺญเญ สมณฺชมฺมํ กโรติ.

แปล : อ.พระเถระ **ผู้หนึ่ง** พังอยู่ ซึ่งธรรม บรรลุแล้ว ซึ่งพระ
อรหันต์ **ผู้มีอาสวะสิ้นแล้ว** ไปแล้ว สูป่า **ผู้เดียว** **ผู้ไม่มีบุคคลที่สอง**
ผู้ไม่มีสหาย ย่อมกระทำ ซึ่งสมณธรรม ในป่า นั้น.

บาลี : เอกสุมี หิ สมเย **อายสุมา** สารีปุตโต **วุตถวสุโส** จาริกัม
ปกุกมิตุกาโม ภควนฺตํ อापฺจุฉิตฺวา วนฺทิตฺวา อตฺตโน ปรีวาเรน
สทฺธิ นิกฺขมิ.

แปล : ดังจะกล่าวโดยย่อ ในสมัยหนึ่ง อ.พระสารีบุตร **ผู้มีอายุ**
ผู้มีพรรษาอันอยู่แล้ว **ผู้ใคร่เพื่อหลีกไป** สู่ที่จากริก ทูลลาแล้ว ซึ่ง
พระผู้มีพระภาคเจ้า ถวายบังคมแล้ว ออกไปแล้ว กับ ด้วยบริวาร
ของตน.

๔.คุณนามที่เป็นคุณสมบัติของนามนามที่เคยกล่าวถึงมาแล้วหรือที่
รู้จักกันดีว่าเป็นใคร วางไว้โดยไม่ต้องมีนามนามกำกับ เวลาแปล
ประกอบนามนามที่กล่าวถึงมาก่อนหน้านั้นมาแปลเป็นคำหลัก เช่น

-บาลี : **สาวตถิวาสีโน** ปาโตว ทานํ ทตฺวา สมานินฺนุโปสธา สุทฺตฺตฺราสงฺ
คา คนฺธมาลาทีหตฺธา สายณฺหสมเย เซตวเน สนฺนิปตฺติวาท ฌมฺมํ สุณฺนติ.

-แปล : (อ.ชน ท.) **ผู้อยู่ในเมืองสาวตถิวาสีโดยปกติ** ถวายแล้ว ซึ่งทาน ใน
เวลาเข้าเฝ้า **ผู้มีอุโบสถอันสมทานแล้ว** **ผู้มีผ้าสไบอันหมดจดแล้ว** **ผู้มี**
วัตถุมีของหอมและระเบียบดอกไม้เป็นต้นในมือ ประชุมกันแล้ว ในวัด
พระเชตะวัน ในสมัยอันเป็นเวลาเย็นแห่งวัน ย่อมฟัง ซึ่งธรรม

๕. คุณนามที่เป็นชื่อของคน สัตว์ สถานที่ สิ่งของ จะมีคำว่า “นาม-ชื่อ
ว่า” กำกับอยู่ข้างหลังจะวางนามนามไว้หน้าหรือหลังก็ได้ ถ้าไม่มี“นาม”
จะวางไว้หลัง เดิมเป็นลิงค์ใดให้คงลิงค์ไว้ตามเดิม เช่น

-นคร **จันทวดี** นาม อโหสิ.

อ.เมือง เป็นเมืองชื่อว่า **จันทวดี** ได้เป็นแล้ว.

-**อนุปิย์** นาม มลุลานัน นิคม.

อ.นิคม ของเจ้ามัลลสะ ท. ชื่อว่า **อนุปิยะ**.

-สาวตฤทัย กिर **อทินนปุพพโก** นาม พุราหฺมโณ อโหสิ.

ได้ยินว่า อ.พราหฺมณฺ์ ชื่อว่าอทินนปุพพกะ ได้มีแล้ว ในเมืองสาวตฤทัย.

-พาราณสียี่ **พุรหมทตโต** นาม กาสีราชา อโหสิ.

อ.พระราชารู้เป็นใหญ่ในแคว้นกาสิ **พระนามว่าพรมทต** ได้มี
แล้ว ในเมืองชื่อว่าพาราณสี.

-**ภททวดี** นาม กเรณุกา เอกทิวส์ ปณณาสโยชนานิ คจจติ.

อ.ช้างพัง **ชื่อว่าภททวดี** ย่อมไป ลีนโยชน์ห้าสิบ ท. ในวันหนึ่ง.

-**กาโก** นาม ทาโส สฎฐิโยชนานิ คจจติ.

อ.ทาส **ชื่อว่า กากะ** ย่อมไป ลีนโยชน์หกสิบ ท.

-เวสาลีย์ หิ **มหาลิ** นาม ลิจฉวี วสตี.

อนึ่ง อ.เจ้าลิจฉวี **พระนามว่ามหาลิ** ย่อมประทับอยู่ในเมืองไพศาลี.

-**นาฬาคีรี** หตฺถิ วิสตีโยชนสตํ คจฺจติ.

อ.ช้าง **ชื่อว่านาฬาคีรี** ย่อมไป ลี้นร้อยแห่งโยชน์ยี่สิบ.

วิธีแปลคุณนาม

๑.ไม่ต้องใช้คำเชื่อมอายุตนิบาตในการเชื่อมคำและไม่ต้องระบุวาระ (ท.)

๒.คุณนามแท้, คุณนามผสม, กิริยากิตก์ เวลาแปลใช้คำเชื่อมดังนี้

-ผู้..... เมื่อนามนามเป็น**คน** มหาปุณฺโณ เถโร

อ.พระเถระ ผู้มีปัญญามาก

-อัน..... เมื่อนามนามเป็น**สิ่ง**ของ พหุสฺสํ ฐฏฺจํ

อ.ประเทศ อันมีข้าวกล้ามาก

-ตัว..... เมื่อนามนามเป็น**สัตว์** มหาพโล หตฺถินาโค

อ.พญาช้าง ตัวมีกำลังมาก

๓. วิเสสนศัพท์พจนานาม ปกตีสั่งขยา ๑-๙๘ แปลได้เลยโดยไม่ต้องใช้
คำเชื่อม (ผู้, อัน, ตัว) ยกเว้น เอก สัพพนาม แปลว่า ผู้..... ได้ (หาก
ไม่ใส่จะห้วนเกินไป) เช่น

-เอโก ปุริโส

อ.บุรุษ ผู้หนึ่ง.

-เทว เสฏฺฐิ

อ.เศรษฐี ท. สอง.

-โส ครุ

อ.ครู นั้น.

-โย ปุคฺคโล

อ.บุคคล ไต.

-นว ภิกฺขุ

อ.ภิกษุ ท. เก้า.

วิธีการแปลคุณนามที่บอกประเภท

- ถ้าเป็นของคนสามัญ แปลว่า ผู้..., ผู้เป็น... เช่น ทกฺโข ชโน อ.ชน ผู้ขยัน, อธิปติ ราชา อ.พระราช ผู้เป็นใหญ่ยิ่ง, ปณฺธิโต ปุริโส อ.บุรุษ ผู้เป็นบัณฑิต
- ถ้าเป็นของผู้สูงศักดิ์ แปลว่า ผู้ทรง..., ผู้ทรงเป็น... เช่น มหาการุณิกโก พุทฺโธ อ.พระพุทธเจ้า ผู้ทรงประกอบด้วยพระมหากรุณา, เทวาติเทโว สมฺมาสมฺพุทฺโธ อ.พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงเป็นเทพยิ่งกว่าเทพ
- ถ้าเป็นของเทวดา แปลว่า องค์..., องค์เป็น... เช่น อิสฺสโร เทโว อ.เทวดา องค์เป็นใหญ่, อิทธิโก เทโว อ.เทวดา องค์มีฤทธิ์ (จะใช้ ผู้...ผู้เป็น...ก็ได้)
- ถ้าเป็นของพระภิกษุสามเณร แปลว่า รูป..., รูปเป็น... เช่น มหาวิริโย มหาเถโร อ.พระมหาเถระ รูปมีความเพียรมาก, อภัย สามเณโร อ.สามเณร รูปนี้

-ถ้าเป็นของอมนุษย์ชั้นต่ำ แปลว่า ตน..., ตนเป็น...

เช่น ปมฺโฆ ยกฺโข อ.ยักรฺชฺ ตนเป็นหัวหน้า, จณฺโท ปิสาโจ อ.ปีศาจ ตนดุร้าย

-ถ้าเป็นของสัตว์ แปลว่า ตัว..., ตัวเป็น...

เช่น อติจณฺทา คาวี อ.แม่โค ตัวดุยิง, ยุธเชฏฺฐโก โคนฺโณ อ.โค ตัวเป็นเจ้า
แห่งฝูง, มหาปริวารโ หตฺถี อ.ช้าง ตัวมีบริวารมาก

-ถ้าเป็นของข้าวของเครื่องใช้ แปลว่า ตัว..., ตัวเป็น, อัน..., อันเป็น...

เช่น นวกํ จีวรํ อ.จีวร อันใหม่, โปธาณํ ปีลํ อ.ตั้ง อันเก่า

-ถ้าเป็นของสถานที่, สถานที่ที่เป็นนามธรรม แปลว่า อัน..., อันเป็น...

เช่น วนฺปปติ รุกฺโข อ.ต้นไม้ อันเป็นเจ้าแห่งป่า, สุนฺทโร ฌมฺโม อ.ธรรม อัน
ดี, ปวโร ฌมฺโม อ.ธรรม อันประเสริฐ

คุณนามที่เป็น อ การ์นต์
-ปุงลิ่งค์ แจกอย่าง ปุริส
-นปุงสกลิ่งค์ แจกอย่าง กุล

จณฺท (ผู้ดูร้าย) ขยาย ปุริส (บุรุษ) ฝ่ายเอกวจนะ

- ป. จณฺโท ปุริโส = อ.บุรุษ ผู้ดูร้าย.
- ท. จณฺทํ ปุริสํ = ซึ่งบุรุษ ผู้ดูร้าย.
- ต. จณฺแทน ปุริเสน = ด้วยบุรุษ ผู้ดูร้าย.
- จต. จณฺทสฺส ปุริสสฺส = แก่บุรุษ ผู้ดูร้าย.
- ปญ. จณฺทสฺมา ปุริสสฺมา = จากบุรุษ ผู้ดูร้าย.
- ฉ. จณฺทสฺส ปุริสสฺส = ของบุรุษ ผู้ดูร้าย.
- ส. จณฺทสฺมึ ปุริสสฺมึ = ในบุรุษ ผู้ดูร้าย.
- อา. จณฺทา ปุริส = แห่งบุรุษ ผู้ดูร้าย.

จณฑฺต (ผู้ดูร้าย) ขยาย ปุริส (บุรุษ) ฝ่ายพหูพจน์

- ป. จณฑฺตทา ปุริสา = อ.บุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.
- ท. จณฑฺตเต ปุริเส = ซึ่งบุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.
- ต. จณฑฺตเทหิ ปุริเสหิ = ด้วยบุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.
- จต. จณฑฺตทานัง ปุริसानัง = แก่บุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.
- ปญ. จณฑฺตเทหิ ปุริสเสหิ = จากบุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.
- ฉ. จณฑฺตทานัง ปุริसानัง = ของบุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.
- ส. จณฑฺตเตสุ ปุริสเสสุ = ในบุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.
- อา. จณฑฺตทา ปุริสา = แนะะบุรุษ ท. ผู้ดูร้าย.

อุจฺจ (สูง) ขยาย กุล (ตระกูล) ฝ้ายเอกวจนะ

- ป. อุจฺจํ กุลํ = อ.ตระกูล อันสูง
- ท. อุจฺจํ กุลํ = ซึ่งตระกูล อันสูง
- ต. อุจฺจเนน กุเลน = ด้วยตระกูล อันสูง
- จต. อุจฺจสฺส กุลสฺส = แก่ตระกูล อันสูง
- ปญ. อุจฺจสฺมา กุลสฺมา = จากตระกูล อันสูง
- ฉ. อุจฺจสฺส กุลสฺส = ของตระกูล อันสูง
- ส. อุจฺจสฺมึ กุลสฺมึ = ในตระกูล อันสูง
- อา. อุจฺจ กุล = แ่นะตระกูล อันสูง

อุจฺจ (สูง) ขยาย กุล (ตระกูล) ฝ้ายเอกวจนะ

- ป. อุจฺจานิ กุลานิ = อ.ตระกูล ท. อันสูง
- ท. อุจฺจานิ กุลานิ = ซึ่งตระกูล ท. อันสูง
- ต. อุจฺเจหิ กุเลหิ = ด้วยตระกูล ท. อันสูง
- จตุ. อุจฺจานํ กุลานํ = แก่ตระกูล ท. อันสูง
- ปญ. อุจฺเจหิ กุเลหิ = จากตระกูล ท. อันสูง
- ฉ. อุจฺจานํ กุลานํ = ของตระกูล ท. อันสูง
- ส. อุจฺเจสุ กุเลสฺ = ในตระกูล ท. อันสูง
- อา. อุจฺจานิ กุลานิ = แห่งตระกูล ท. อันสูง

คุณนามที่เป็น อา การ์นต์

แจกอย่าง กบุญญา

(ให้เปลี่ยนสระที่สุดคัพท์ของคุณนามที่เป็น อ ให้เป็น อา)

จณฑฺูท (ดูร์ราย) ขยาย กณฺณมา (สาวน้อย) ลง อา การ์ันต์

เอกวงณะ	ป.	จณฑฺูทา	กณฺณมา	=อ.สาวน้อย ผู้ดูร์ราย
	ท.	จณฑฺูทา	กณฺณมํ	=ซึ่งสาวน้อย ผู้ดูร์ราย
	ต.	จณฑฺูทาย	กณฺณมาย	=ด้วยสาวน้อย ผู้ดูร์ราย
	จต.	จณฑฺูทาย	กณฺณมาย	=แก่สาวน้อย ผู้ดูร์ราย
	ปณ.	จณฑฺูทาย	กณฺณมาย	=จากสาวน้อย ผู้ดูร์ราย
	ฉ.	จณฑฺูทาย	กณฺณมาย	=ของสาวน้อย ผู้ดูร์ราย
	ส.	จณฑฺูทายํ	กณฺณมายํ	=ในสาวน้อย ผู้ดูร์ราย
	อา.	จณฑฺูเท	กณฺณเ	=แนะสาวน้อย ผู้ดูร์ราย

จณฑฺท (ดูร้าย) ขยาย กณฺณา (สาวน้อย) ลง อา การ์นต์

พหูพจน์	ป.	จณฑฺทาโย	กณฺณาโย	=อ.สาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย
	ท.	จณฑฺทาโย	กณฺณาโย	=ซึ่งสาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย
	ต.	จณฑฺทาหิ	กณฺณาหิ	=ด้วยสาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย
	จตุ.	จณฑฺทานัง	กณฺณานัง	=แก่สาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย
	ปณ.	จณฑฺทาหิ	กณฺณาหิ	=จากสาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย
	ฉ.	จณฑฺทานัง	กณฺณานัง	=ของสาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย
	ส.	จณฑฺทาสู	กณฺณาสู	=ในสาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย
	อา.	จณฑฺทาโย	กณฺณาโย	=แน่ะสาวน้อย ท. ผู้ดูร้าย